

EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 9.3.2020
JOIN(2020) 4 final

ÜHISTEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Tervikliku Aafrika strateegia suunas

Tervikliku Aafrika strateegia suunas

Aafrika on Euroopa lähim naaber. Aafrikal ja Euroopa Liidul (EL) on laiad ja tugevad sidemed, mis põhinevad ajalool, geograafilisel lähedusel ja ühistel huvidel. 2020. aastal toimub Aafrika Liidu ja ELi 6. tippkohtumine ning viiakse lõpule ELi ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma vahelise uue partnerluslepingu üle peetavad läbirääkimised – seega on tegemist pöördelise aastaga meie püüetes saavutada Aafrikaga veelgi tugevamad partnerlussuhted. **Majanduslikud, poliitilised, sotsiaalsed, tehnoloogilised, demograafilised, kliima- ja keskkonnamuutused toovad Aafrikasse uusi perspektiive ja väljakutseid.** Peame tegema koostööd oma naabermaailmajao Aafrikaga, et tegeleda üheskoos 21. sajandi küsimustega ning töötada ühiste huvide ja tuleviku nimel.

Mitmekesine Aafrika on koduks rohkem kui miljardile inimesele. See on koduks ka maailma noorimale ja kõige kiiremini kasvavale keskklassile. Aafrika noortel on potentsiaali muuta oma maailmajao poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid väljavaateid. See eeldab aga inimväärseid töökohti, kohta ühiskonnas, juurdepääsu sotsiaalteenustele, energiale ja taristule ning aktiivset rolli oma riigi tuleviku kujundamisel. Eelkõige on Aafrika naised kestliku majanduskasvu, arengu ja rahu peamised edasiviijad. Nende püüdluste toetamine on Aafrika tuleviku seisukohast ülioluline.

Aafrika majanduskasv on püsiv. 2018. aastal oli kuus maailma kümnest kõige kiiremini kasvavast majandusest Aafrikas. Kolmkümmend Aafrika riiki on keskmise või suure sissetulekuga riigid. Aafrika majanduskasv võib kiirenedada ning edendada laiemat sotsiaalset arengut ja inimarengut tänu uutele võimalustele, mis luuakse digiülemineku, demograafilise dividendi, vähekuluka taastuenergia, rohelisele majandusele ülemineku ning väheses CO₂-heite, sinise ja ringmajandusega. See kajastab visiooni, mis ilmneb Aafrika juhtide pöördelistes algatustes. Nende hulgas on Aafrika Liidu tegevuskava aastani 2063, Aafrika mandri vabakaubanduspiirkond, Aafrika viisavaba piirkond, Aafrika ühtne digitaalne turg ja Aafrika õhustranspordi ühtne turg.

Samal ajal on veel mitmeid lahendamist vajavaid probleeme. 36 maailma kõige haavatavamad riiki asub Aafrikas ja konfliktid nõrgestavad neid veelgi. Aafrikas elab 390 miljonit inimest allpool vaesuspiiri. Majanduskasv ei ole alati olnud kaasav, seda eelkõige valitsemisprobleemide tõttu. Nagu ülejäänud maailma, mõjutavad ka seda maailmajagu kliimamuutuste, keskkonna halvenemise ja reostuse tagajärjed. EL ja Aafrika saavad koos haarata kinni võimalustest tegeleda nende probleemidega ja töötada välja meetmed, millega tagada stabiilsus, rahu, julgeolek, inimõigused, demokraatia, sooline võrdsuslikkus, kestlikud elatusvahendid, elujõulistel ökosüsteemidel põhinev kestlik majanduskasv, sotsiaalne ühtekuuluvus ja hea valitsemistava.

Mõlema osapoole huvides peaks **meie partnerlus põhinema selgel arusaamal meie isiklikest ja vastastikustest huvidest ja kohustustest ning selles tuleks võtta arvesse meie suhete ulatust ja küpsust.** Need huvid on järgmised: keskkonnasäästliku kasvumudeli väljatöötamine; ettevõtluskeskkonna ja investeerimiskliima parandamine; hariduse, teadustegevuse ja innovatsiooni edendamine, inimväärsete töökohtade ja lisaväärtuse loomine kestlike investeeringute kaudu; piirkondlikust majandusintegratsioonist ja kaubandusest saadava kasu maksimeerimine; toiduga kindlustatuse ja maaelu arengu tagamine; kliimamuutuste vastu võitlemine; säästva energia kättesaadavuse tagamine ning bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade kaitsmine; rahu ja turvalisuse edendamine; hästi juhitud rände ja liikuvuse tagamine; koostöö tegemine üleilmsel tasandil mitmepoolse, reeglitel põhineva

korra tugevdamiseks ning universaalsete väärtuste, inimõiguste, demokraatia, õigusriigi ja soolise võrdõiglikkuse edendamiseks.

Positiivne areng ühes neist valdkondadest sõltub edusammudest teistes valdkondades. Edusammud on võimalikud ainult siis, kui tehakse koostööd ühiste üleilmsete kohustuste alusel. Nendeks on näiteks kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, Pariisi kliimakokkulepe ja tegevuskava aastani 2063.

Aafrikas peituv potentsiaal äratav paljude maailmaareenil tegutsejate seas üha suuremat huvi. See on positiivne areng, kuna annab Aafrikale rohkem võimalusi ja loob ruumi sünergiaks. See tähendab ka seda, et Euroopal tuleb ühtselt koos ELi ja tema liikmesriikidega kohandada Aafrikaga suhtlemise viisi, tagada, et tema roll on kooskõlas meie vastastikuste huvidega, ja omistama suuremat tähtsust väärtustele, põhimõtetele ja headele reguleerimistavadele. EL ja tema liikmesriigid on Aafrika suurimad partnerid kõigis valdkondades, olgu siis tegemist investeeringute, kaubanduse, ametliku arenguabi või julgeolekuga. See usaldusväärne, pikaajaline ja mitmetahuline partnerlus tuleks nüüd muuta tugevaks poliitiliseks liiduks. Tugevamad poliitilised, majanduslikud ja kultuurilised sidemed Euroopa ja Aafrika vahel on üliolulised sellises multipolaarses maailmas, kus ühine tegutsemine on hädavajalik. Meie ühise tegevuse keskmes on tõhustatud koostöö üleilmsetes ja mitmepoolsetes küsimustes.

ELi ja Aafrika strateegilise liidu tugevdamiseks teevad Euroopa Komisjon ja liidu kõrge esindaja ettepaneku alustada Aafrika partneritega arutelusid, et eelseisval ELi ja Aafrika Liidu tippkohtumisel määrata koos kindlaks uus terviklik ELi Aafrika-strateegia, mis võiks põhineda viiel partnerlusel:

1. **partnerlus rohemajandusele ülemineku ja energia kättesaadavuse valdkonnas;**
2. **partnerlus digiülemineku valdkonnas;**
3. **partnerlus kestliku majanduskasvu ja töökohtade valdkonnas;**
4. **partnerlus rahu ja valitsemise valdkonnas; and**
5. **partnerlus rände ja liikuvuse valdkonnas.**

Uus strateegia ja kõnealused partnerlused on kooskõlas ELi ja Aafrika Liidu 2017. aastal Abidjani tippkohtumisel seatud ühiste prioriteetidega. See põhineb eelkõige viljakatel aruteludel, mis toimusid Euroopa Komisjoni ja Aafrika Liidu Komisjoni vahel 27. veebruaril 2020 Addis Abebas, ja selles kajastuvad ELi ettepanekud käimasolevateks läbirääkimisteks Aafrika partneritega, et määrata kindlaks **ühine partnerluskava** oktoobris 2020 peetaval ELi ja Aafrika Liidutippkohtumisel. ELi ja Aafrika vaheline koostöö jätkub kahepoolsel, piirkondlikul ja maailmajao tasandil.

I. Partnerid rohemajandusele ülemineku ja energia kättesaadavuse valdkonnas

Võitlus kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu on selle põlvkonna kõige olulisem ülesanne. Sellest tulenevalt on Euroopa ja Aafrika liitlased säästva energia, transpordilahenduste, põllumajanduse, ring- ja sinise majanduse arendamisel, kuna nende abil saab toetada Aafrika majanduskasvu. Kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks peavad nii EL kui ka Aafrika vastavalt Pariisi kokkuleppele valima **vähese CO₂-heitega, ressursitõhusa ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise tuleviku**. Aafrika riigid on

kliimamuutuste suhtes eriti haavatavad, kuna need võivad ohustada kestliku arengu valdkonnas tehtavaid edusamme.

Peame püüdlema heas seisundis ökosüsteemide poole, piirama ja peatama üleilmse soojenemise, vähendama haavatavust ja parandama inimeste ja ökosüsteemide kohanemisvõimalusi. See eeldab tõhusamaid meetmeid kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega toimetulekuks ning asjakohaste kohanemismeetmete võtmist sotsiaalselt kestlikul viisil.

Innovatsioonil on rohelisele majandusele üleminekul keskne koht. Investeeringud tuleks seepärast suunata Aafrika teadussuutlikkuse tugevdamisele nii, tehnoloogiat on võimalik kohandada kohalikele vajadustele ja selle kättesaadavust parandada. See võimaldab Aafrika riikidel liikuda vähese CO₂-heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise rohelise majanduskasvu poole, kus ei kasutata ebatõhusaid tehnoloogiaid ega investeerita söepõhisesse elektritootmisesse, vaid kasutatakse uusi taastuvaid energiaallikaid ja vesiniku tootmist. Samuti peaks kaubandus hõlbustama uuenduslike ja kestlike ärimudelite kasutuselevõttu ning mängima juhtrolli kliimaneutraalse tuleviku kujundamisel.

Aafrikal on tohtu **looduskapital**, ainulaadne **bioloogiline mitmekesisus** ja **ainulaadsed ökosüsteemid, näiteks metsad**. See pakub märkimisväärsed võimalusi sotsiaalseks ja majanduslikuks arenguks ning võib aidata kaasa püsivate looduspõhiste lahenduste leidmisele kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks. Samal ajal on loodusvarade ülekasutamise ja ammendumise oht, aga ka muud ohud, mis tulenevad mittekestlikust kalapüügist ja veevarude majandamisest, reostusest, kõrbestumisest ja meretaseme tõusust rannikualadel.

Puhas **ringmajandus** koos kestlike ja õiglaste **väärtusahelatega** on kestlikule majandusmudelile ülemineku jaoks võtmetähtsusega. See tähendab seda, et toodete, materjalide ja ressursside väärtus säilib majanduses võimalikult kaua. See tähendab ka seda, et jäätmeid tekitatakse võimalikult vähe ning loodusressursse, reovett ja kanalisatsiooni majandatakse kestlikult. See eeldab tõhusamat koostööd ELi ja Aafrika vahel, et muuta toorainesektor vastutustundlikumaks, hoida tööstuslikud väärtusahelad turvaliste ja puhastena, jättes samal ajal kaugemale keskkonna- ja kliimastandardeid.

Aafrika linnadel on rohelisele majandusele üleminekul keskne roll. EL peaks toetama keskkonnasäästlike ja **arukate linnastumismudelite** ja ettevõtete arendamist Aafrikas, võideldes seeläbi reostusega.

Kasvava elanikkonna ja majanduse vajaduste rahuldamiseks peab Aafrika 2040. aastaks oma energiavarustust kahekordistama, tagades 600 miljonile inimesele juurdepääsu elektrile. See tähendab keskendumist vastupidavale taristule, puhta, kestlikuma ja turvalisema energia kättesaadavusele, taastuvate energiaallikate maksimeerimisele, energiasüsteemi ümberkujundamisele, tõhususele kõigis väärtusahelates ja energiajulgeoleku piirkondlikule integreerimisele. EL peaks looma Aafrikaga tugeva partnerluse, et edendada säästvat energiat nii maa- kui ka linnaelanike jaoks.

EL ja Aafrika peavad ühendama jõud, et saavutada kestliku arengu nälja kaotamise eesmärk ning tegelema toitumise ja toiduga kindlustatuse probleemidega, **edendades ohutuid ja kestlikke põllumajanduslikke toidutootmissüsteeme**. Põllumajandusala partnerlusega toetatakse keskkonnahoidlikke põllumajandustavasid, edendatakse kohalikku tootmist ja võetak arvesse bioloogilise mitmekesisusega seotud küsimusi. See hõlmab sanitaar- ja

füto-sanitaarstandardite kehtestamist ja loodusvarade kaitset. ELi ja Aafrika vahelisel kaubandusel on otsustav roll kestlike toidusüsteemide potentsiaali toetamisel.

Samal ajal moodustab põllumajanduslike toiduainete tootmine, töötlemine ja turustamine suurima osa Aafrika otsestest töökohtadest ja sissetulekust eelkõige maapiirkondades, aidates seega kaasa tasakaalustatud territoriaalsele arengule. Sellel sektoril on potentsiaali luua töökohti märkimisväärsel osale 800 miljonist Aafrika elanikust, kes peaksid eeldatavalt sisenema tööturule järgmise 30 aasta jooksul¹.

1. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et kasutada võimalikult suures ulatuses ära rohemajandusele üleminekust saadavaid eeliseid ja minimeerida keskkonda ähvardavaid ohte kooskõlas Pariisi kokkuleppega².

Selleks tehakse ettepanek, et EL toetaks riiklikult kindlaksmääratud panuste rakendamist, aitaks töötada välja ambitsioonikaid pikaajalisi heitkoguste vähendamiste strateegiaid ja osaleks riiklike kohanemiskavade koostamisel.

Integreeritud riiklike rahastamisraamistike toetamisega toetab EL jätkuvalt riike, kes üritavad kaasata mitmesuguseid rahastamisallikaid ja viia need kooskõlla oma kestliku arengu prioriteetidega. EL peaks tegema Aafrikaga koostööd keskkonnahoidliku rahastamise, säästva energia ja energiatõhususe valdkonnas „roheline energia“ algatuse käivitamise kaudu, tuginedes Aafrikas säästvasse energiasse investeerimise kõrgetasemelise platvormi soovitudele. EL ja Aafrika peaksid vahetama kogemusi ka fossiilkütustest loobumisega seotud sotsiaalselt õiglase ülemineku korraldamisel.

Partnerluses Aafrikaga peaks EL edendama paremat ookeanide majandamist, sealhulgas säästva kalapüügi ja sinise majanduse arendamist. EL on valmis tõhustama võitlust ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu, et tegeleda keskkonnoahuga, mida see tekitab kalavarude kestlikkusele, eeskirju järgivatele kaluritele ja rannikuäärsetele kogukondadele.

EL ja Aafrika peaksid võtma ka ühismeetmeid, et kaitsta ja vähendada survet metsadele, veele ja mereökosüsteemidele ning parandama samal ajal nende haldamist, võideldes ebaseadusliku ülestöötamise ja keskkonnakuritegevusega, tegeledes seeläbi bioloogilise mitmekesisuse vähenemise põhjustega. Seda saab muu hulgas teha algatuse „NaturAfrica“ käivitamise kaudu.

II. Partnerid digiülemineku valdkonnas

Juurdepäas turvalistele ja taskukohastele digitaalteenustele tuleb tagada kõigile taristusse ja usaldusväärsesse elektrienergiaallikatesse tehtavate **investeeringute** abil. Olulise tähtsusega on ka **regulatiivse keskkonna** loomine konkurentsivõimeliste ja ühtlustatud piirkondlike ühenduvusturgude jaoks. Digitaliseerimise võimalike eeliste saavutamine eeldab tugevat õigusraamistikku sellistes valdkondades nagu andme- ja tarbijakaitse, digitaalsed

¹UNDESA, World population prospects, 2017.

²Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 2 (nälja kaotamine), nr 6 (puhas vesi), nr 7 (taskukohane ja puhas energia), nr 8 (inimväärne töö ja majanduskasv), nr 9 (tööstus, innovatsioon ja taristu), nr 11 (kestlikud linnad ja kogukonnad), nr 12 (vastutustundlik tarbimine ja tootmine), nr 13 (kliimameetmed), nr 14 (veelune elu) ja nr 15 (elu maismaal).

finantsteenused, küberkuritegevus ja e-valitsus. Naiste ja marginaliseerunud kogukondade täieliku digitaalse kaasatuse ja võrdsuse tagamiseks on vaja spetsiaalseid **poliitikameetmeid**.

Hinnangute kohaselt võib digitaalse levi 10 % laienemine suurendada Aafrika SKPd rohkem kui 1 %. Kui Aafrika püüdlusi digitaalse ühtse turu loomiseks toetatakse asjakohaste reformide ja investeringutega ning kui tuginetakse uuele digiülemineku strateegiale, saab Aafrika digitaliseerimist kasutada **majanduskasvu tõukejõuna kõigis majandussektorites**. Digitaristute ning digiettevõtlaste ja innovatsiooni toetamisega saab luua vajalikke töökohti 15–20 miljonile noorele, kes igal aastal tööturule sisenevad.

Digiüleminekuga on võimalik ajakohastada ka selliseid traditsioonilisi sektoreid nagu põllumajandus, parandada juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, suurendada avaliku sektori tulusid ning muuta avalik sektor läbipaistvamaks ja vastutustundlikumaks, suurendades seeläbi üldsuse usaldust valitsuste vastu. Selle abil saab muuta ka **avalike teenuste** (nt haridus, koolitus, energeetika ja tervishoid) **osutamist**, sealhulgas parandada tervishoiuteenuste kättesaadavust äärealadel ning hõlbustada diagnostikat ja ravi. **E-valitsus** aitab kaitsta tarbijaid ja eraelu puutumatust ning võidelda korruptsiooni vastu. **E-kaubandus ja digitaalsed finantsteenused** võivad hoogustada Aafrika majandusintegratsiooni, parandades juurdepääsu kaupadele ja teenustele kogu maailmajaos. Digiteenuste abil saab parandada juurdepääsu ka tehingukontodele ja digitaalsetele finantslahendustele pangandus-, kindlustus- või makseteenuste, sealhulgas rahasaadetiste jaoks.

Avaliku halduse digitaliseerimise kiirendamine on vajalik eeltingimus, et luua väärtust kodanike ja ettevõtjate jaoks kogu Euroopas ja Aafrikas ning saavutada kestliku arengu eesmärgid. Selleks oleks vaja tugevdada koostööd koostalitlusvõimeliste digilahenduste rakendamisel, et lahendada digioskuste nappuse probleem, edendada avatud andmete kasutamist, tugevdada küberturvalisust ja kasutada selliseid uusi tehnoloogiaid nagu tehisintellekt, plokiahel ja suurandmed. Sellega seoses on oluline suurendada avaliku sektori suutlikkust toetada laiemat digiülemineku tegevuskava.

Digitaliseerimisega peavad kaasnema **jõulised meetmed, et tagada turvalisus**, vastupanuvõime küberkuritegevuse suhtes ja sellealane heidutus, sealhulgas kehtestatud õigusraamistike alusel tehtava rahvusvahelise koostöö kaudu. EL ja Aafrika peaksid oma sellealast koostööd süvendama muu hulgas selleks, et takistada interneti kasutamist terrorismi ja vägivaldse äärmusluse eesmärgil.

Selleks et saavutada neis valdkondades edu ning piirata demokraatiat ja inimõigusi ähvardavaid veebipõhiseid ohtusid, on vaja asjakohaseid õigusakte ja tegevussuutlikkust. EL on väärinfoga võitlemiseks töötanud välja kasulikud vahendid ja jätkab tihedat koostööd oma Aafrika partneritega ühiste lähenemisviiside leidmiseks ja parimate tavade jagamiseks.

Digitaalmajandus vajab paremaid digitaalseid oskusi ja digitaalset kirjaoskust ning tekitab suure nõudluse kvalifitseeritud kohaliku tööjõu järele kõigis sektorites, kus digitaliseerimine võib kasu tuua. Edasi tuleb arendada avaliku ja erasektori asutuste pakutavaid **kvaliteetseid õpi- ja kutseõppevõimalusi**.

Kosmoseandmete ja -tehnoloogia kasutamine aitab edendada arukat ja turvalist transporti, rohelist linnasid, loodusvarade säästvat majandamist ja tõhusat põllumajandust. ELi kosmoseprogrammide pakutavad avatud ja tasuta andmed võivad anda tõuke Aafrika kujunemisjärgus olevale erasektori kosmosetööstusele, võimaldades idufirmadel ning väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEdel) arendada kohalikke uuenduslikke lahendusi ja teenuseid. Loodusvarade, maakasutuse, siseveevarude ning mere- ja

rannikuökosüsteemide jälgimine Maa seire raames võib toetada poliitika ja otsuste tegemist Aafrikas.

2. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et hoogustada digiüleminekut kogu maailmajaos³.

See nõuab keskendumist õigusnormide lähendamisele, sealhulgas isikuandmete kaitse tugevdamisele, investeringutele kestlikusse võtmetaristusse, avaliku halduse digitaliseerimisele e-teenuste pakkumiseks, haridus- ja koolitusvõimaluste parandamisele ning turvaliste andmevoogude suurendamisele. EL peaks jätkama koostööd Aafrikaga ka tehisintellekti valdkonnas, mida tuleks vastutustundlikult arendada ja kasutada.

III. Partnerid kestliku majanduskasvu ja töökohtade valdkonnas

ELi ja Aafrika tihedad sidemed ja geograafiline lähedus teevad neist mõlemas maailmajaos kaasava ja kestliku majanduskasvu saavutamise teekonnal loomulikud liitlased. Majanduslikke võimalusi ja inimväärsete töökohtade loomist Aafrikas ja ELis saaks oluliselt parandada ühismeetmetega neljas prioriteetses valdkonnas:

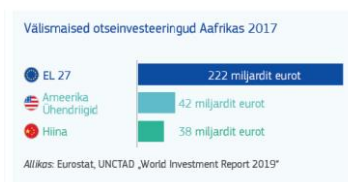
- (a) kaubanduse ja kestlike investeringute edendamine Aafrikas;
- (b) ettevõtluskeskkonna ja investeerimiskliima parandamine;
- (c) kvaliteetse hariduse, oskuste, teadustegevuse, innovatsiooni, tervishoiu ja sotsiaalsete õiguste kättesaadavuse parandamine;
- (d) piirkondliku ja ülemandrilise majandusintegratsiooni edendamine.

Euroopa roheline kokkulepe⁴ on nii ELi uus majanduskasvu strateegia kui ka kava, mille abil teha Euroopast 2050. aastaks maailma esimene kliimaneutraalne maailmajagu. Kuna Aafrikal on tohutu taastuvenergia ja bioloogilise mitmekesisuse potentsiaal, on Aafrikal majanduse kasvades väga head võimalused kestlike lahenduste väljatöötamiseks ja rakendamiseks.

Tuginedes Aafrika–Euroopa kestliku investeerimise ja töökohtade loomise alliansi esialgsetele edusammudele ning digitaalmajanduse, energeetika, transpordi ja Aafrika maapiirkondade ühiste töörühmade tööle, teeb EL ettepaneku muuta allianss⁵ kahe maailmajao vaheliste majandussuhete keskseks tugisambaks.

a. Kestlikud investeringud

Avaliku ja erasektori investeringud on ettevõtluse ja majanduse kestliku mitmekesistamise edendamisel üliolulised. Keskenduda tuleks järgmistele küsimustele: kvaliteetne ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimeline

³Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 4 (kvaliteetne haridus), nr 5 (sooline võrdsuslikkus) ja nr 9 (tööstus, innovatsioon ja taristu).

⁴Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019)640 final.

⁵Komisjoni 12. septembri 2018. aasta teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule „Teatis uue Euroopa–Aafrika kestliku investeerimise ja töökohtade loomise alliansi kohta: viime oma investeerimise ja töökohtade loomise partnerluse uuele tasandile“, COM(2018)643 final.

põhitaristu; juurdepääs rahastamisele; paremad andmed, mis aitavad kindlaks teha uute kestlike energiaallikate kõige tõhusamat ja tulemuslikumat kasutuselevõttu; sellise lisaväärtust loova erasektori arendamine, millel on suur majanduskasvu ja inimväärtete töökohtade loomise potentsiaal. **EL on Aafrika suurim investor**, kelle välismaiste otseinvesteeringute maht ulatub 222 miljardi euron. EList jäävad kaugel maha Ameerika Ühendriigid (42 miljardit eurot) ja Hiina (38 miljardit eurot)⁶. Aafrika–Euroopa kestliku investeerimise ja töökohtade loomise alliansi raames on ELi vahendid (nt välislaenu andmise volitus, Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna investeerimisrahastu ning hiljutine Euroopa välisinvesteeringute kava) võimaldanud kaasata märkimisväärsed investeeringuid Aafrikas.

Nende hulgas on investeeringud transpordi-, puhta energia ja põllumajandussektoris ning erasektori arengusse. Aafrika ja EL peavad jätkama koostööd, et selliseid kestlikke investeeringuid veelgi kiirendada.

Vastavalt komisjoni ettepanekule naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi⁷ kohta peaks ELil olema võimalik **kasutada täielikult ära** mitmesugused **ELi rahastamisvahendid**, näiteks eelarvelised tagatised ja segarahastamine Euroopa Kestliku Arengu Fondi raames, mis tuleks kasutusele võtta alates 2021. aastast.

Kavandatud naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi raames võiks välistegevuse tagatise kaudu eraldada kuni 60 miljardit eurot tagatistoiminguteks, millega edendada kestlikke investeeringuid ajavahemikul 2021–2027, keskendudes peamiselt Aafrikale.

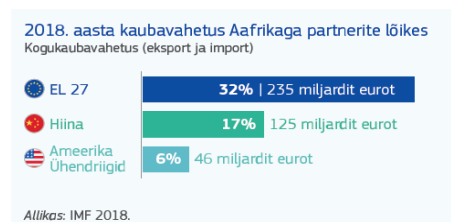
Need toimingud tuleks teha koostöös **Euroopa arenguabi rahastamise asutustega**. Nende asutuste tähelepanu keskmes on Sahara-tagune Aafrika, kus neid ka kõige rohkem on. Nende koguportfell katab kolmandiku kogu arengu rahastamise asutuste tegevusest ja kolm neljandikku kõige riskikandmisvõimelisemast kapitalist. Ühtsem lähenemisviis ELi rahastamisvahendite ja Euroopa arengu rahastamise asutuste vahel kaasab rohkem erainvestoreid ja kodumaiseid ressursse, kiirendab üleminekut vastutustundlikumatele ja kliimanetraalsematele investeeringutele ning hoogustab erasektori arengut Aafrikas.

b. Piirkondlik ja ülemandriline majandusintegratsioon

Majandusliku integratsiooni edendamine piirkondlikul ja maailmajao tasandil on sidusa, kestliku majandusstrateegia oluline osa.

Meil on hea meel alates 2019. aasta maist kehtiva Aafrika mandri vabakaubanduslepingu üle, mis annab olulise tõuke maailmajao integratsioonile, ning lõppeesmärgi üle luua maailmajagu hõlmav ühtne turg. See suurendab Aafrika-sisest kaubandust, sealhulgas Põhja-Aafrika riikidega, mitmekesistab eksporti ja parandab toodete kvaliteeti ja ohutust.

Usaldusväärsete ja kestlike maailmajagu hõlmavate energia-, transpordi- ja digitaalsüsteemide ülesehitamine inimestele, ettevõtetele ja tööstusharudele toetab selliste väärtusahelate arendamist, mis võivad aidata kaasa Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna

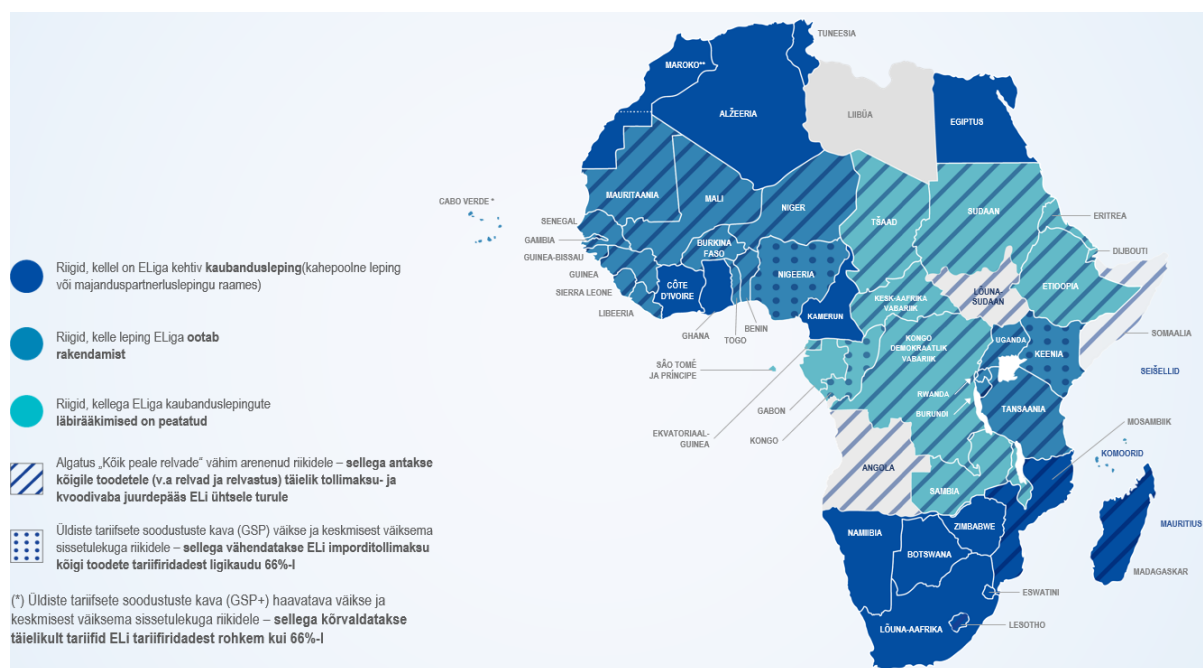
⁶ ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverents, *World Investment Report 2018*, 2016. aasta arvandmed.

⁷ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend, 14. juuni 2018, COM(2018)460 final.

loomisele. ELil ja Aafrika Liidul on ühine huvi luua stabiilne, eeskirjadel põhinev mitmepoolne kaubandussüsteem, mille keskmes on Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO).

3. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et suurendada oluliselt keskkonnaalaselt, sotsiaalselt ja rahaliselt kestlikke investeeringuid, mis on kliimamuutuste mõju suhtes vastupanuvõimelised; edendada investeerimisvõimalusi, laiendades uuenduslike rahastamismehhanismide kasutamist⁸; ning hoogustada piirkondlikku ja ülemandrilist majandusintegratsiooni, eelkõige Aafrika mandri vabakaubanduslepingu kaudu⁹.

Viimane eesmärk saavutatakse nii, et seatakse Aafrika mandri vabakaubanduslepingule antav poliitiline, tehniline ja rahaline toetus (mille jaoks ELi toetus suurenes 12,5 miljonilt eurolt 2014.–2017. aastal 60 miljoni euron 2018.–2020. aastal) esmaseks prioriteediks. Oleme valmis jagama oma kogemusi tolliliidu ja ühtse turu alal. Koostööd strateegiliste koridoride alal, mis hõlbustavad Aafrika-sisest ning Aafrika ja Euroopa vahelist kaubandust ja investeeringuid ning parandavad kestlikku, tõhusat ja turvalist ühenduvust mõlema maailmajao vahel, tugevdab ka pikaajaline väljavaade luua laiaulatuslik kahte maailmajagu ühendav vabakaubanduspiirkond. ELi ettevõtjate ühendustel võib olla oluline roll eelseisva Aafrika Liidu ja ELi tippkohtumise raames korraldataval ettevõtlusfoorumil. Seda on võimalik saavutada koostöö ja dialoogi ning olulistes väärtusahelates loodavate äripartnerluste kaudu, samuti süvendades majanduspartnerluslepinguid ja muid ELi kaubanduslepinguid Aafrika partnerriikidega.

****Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise kirjavahetuse vormis lepinguga, millega muudetakse Euroopa – Vahemere piirkonna assotsieerimislepingu protokolle nr 1 ja nr 4, mis**

⁸Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 1 (vaesuse puudumine), nr 2 (nälja kaotamine), nr 7 (taskukohane ja puhas energia), nr 8 (inimväärne töö ja majanduskasv) ja nr 9 (tööstus, innovatsioon ja taristu).

⁹ Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärgiga nr 8 (inimväärne töö ja majanduskasv).

jõustus 19. juulil 2019, on ette nähtud tariifsete soodustuste laiendamine Lääne-Sahara mitteautonoomselt territooriumilt pärit toodetele.

c. Ettevõtluskeskkond ja investeerimiskliima

Erasektori investeeringute suurendamine on oluline kestliku majanduskasvu ja inimväärtete töökohtade loomise kiirendamiseks. Investorite kindlustunde suurendamine Aafrikas sõltub olulisel määral turvalisuse parandamisest, tõhusatest, läbipaistvatest ja stabiilsetest õigusraamistikest koos investeeringute soodustamise ja kaitsega, makromajanduslikust stabiilsusest, vastupidavatest finantssüsteemidest, laenude kättesaadavusest, innovatsioonist ja rohemajandusele ülemineku toetamiseks vajalikest andmetest.

Poliitilisi reforme on vaja ka näiteks järgmistes võtmevaldkondades: valitsemine; õigusriik; kohtusüsteem; avaliku sektori finantsjuhtimine (sealhulgas avaliku sektori kulutuste kvaliteet ja tõhusus); võla haldamine; riigihangete läbipaistvus; konkurents; standardid ja kaubanduse hõlbustamine; investeerimisraamistikud ja keskkonnasäästliku majanduskasvu maksustamine. Siia kuulub ka võitlus korruptsiooni, pettuste, ebaseaduslike rahavoogude, rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu.

4. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et meelitada ligi investoreid, toetades Aafrika riike sellise poliitika ja selliste regulatiivsete reformide kehtestamisel, mis parandaksid ettevõtluskeskkonda ja investeerimiskliimat ning ettevõtjate võrdseid võimalusi¹⁰.

Seda silmas pidades tehakse ettepanek, et EL töötaks välja ambitsioonikama korra, et hõlbustada, meelitada ligi ja toetada investeeringuid Aafrikas. EL peaks veelgi laiendama selliste platvormide kasutamist nagu Aafrika kestliku ettevõtluse platvorm ja kestliku rahanduse rahvusvaheline platvorm. Paralleelselt on oluline edendada regulatiivseid reforme ja tugevdada avaliku sektori asutuste, ettevõtlusorganisatsioonide ja ettevõtjate, sealhulgas sotsiaalsete ettevõtjate institutsioonilist suutlikkust, arendades samal ajal suutlikkust, mis on seotud VKEde juurdepääsuga turgudele ja rahastamisele. Sellega seoses peaksid Euroopa ettevõtlusorganisatsioonid jätkama ettevõtluse toetamist Aafrikas.

Samuti peaks EL heade tavade vahetamiseks edendama regulatiivset dialoogi haldusasutustega. Eelarvetoetuse alased dialoogid peaksid jätkuvalt olema peamiseks vahendiks reformide edendamisel. Lisaks saab ettevõtluskliimat parandada kaubanduslepingute ja investeerimissätetega, mille eesmärk on meelitada ligi, hõlbustada ja toetada kestlikke investeeringuid.

d. Haridus, oskused, teadusuuringud, innovatsioon, tervishoid ja sotsiaälõigused

Investeerimine inimestesse, eelkõige noortesse, on äärmiselt oluline, et luua veelgi tugevam partnerlus meie kahe maailmajao vahel. Järgmise 15 aasta jooksul peaks Aafrikas tööealiseks saama ligikaudu 375 miljonit noort.

Praegu osaleb vähem kui 10 % 18–24-aastastest Aafrika elanikest keskharidusjärgses hariduses või koolituses. Noortele hariduse, koolituse ja oskuste pakkumine ning nende ettevalmistamine tulevase tööturu uuteks võimalusteks on ühine strateegiline prioriteet.

¹⁰Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 1 (vaesuse puudumine), nr 9 (tööstus, innovatsioon ja taristu) ja nr 16 (rahu, õigus ja tugevad institutsioonid).

Selleks et noored naised ja mehed saaksid majanduslikest võimalustest täielikku kasu, on neil vaja paremat juurdepääsu kaasavale ja võrdsetel võimalustel põhinevale kvaliteetsele haridusele, sealhulgas kõrgharidusele, õppe- ja koolitusvõimalustele. Seetõttu tuleb **erilist tähelepanu pöörata tüdrukutele ja naistele**. Naiste mõjuvõimu suurendamise toetamine nõuab võitlust diskrimineerivate normide ja tavade vastu ning selle tagamist, et naistel on juurdepääs ettevõtluse jaoks vajalikele teadmistele, oskustele, mikrokreiidile ja krediidile.

Koolilõpetajate tööalase konkurentsivõime ja ettevõtlikkuse suurendamiseks peavad haridussüsteemid tagama, et oskused ja õpitulemused vastaksid paremini tööturu ja uute esilekerkivate sektorite vajadustele, eelkõige digisektoris ning keskkonnahoidlike ja kliimasõbralike tehnoloogiate puhul. Oluline on ka akadeemiliste ringkondade, teadlaste ja kohalike ettevõtete vahelise koostöö stimuleerimine ning uuenduslike õppemeetodite toetamine. Koostöö tugevdamisel kultuurisektoris on samuti suur potentsiaal töökohtade loomiseks ja inimestevaheliste kontaktide tihendamiseks.

Inimväärsed töövõimalused on väga olulised, et pakkuda väljavaateid Aafrika noortele, kelle arv kiiresti suureneb. See käib käsikäes töötajate hea tervisliku seisundi, hea keskkonnaseisundi ja inimväärsede töötingimustega. Eelkõige eeldab see töötervishoiu ja -ohutuse nõuete täitmist, kaasavaid sotsiaalkaitsesüsteeme, üldist tervisekindlustust, juurdepääsu kvaliteetsetele tervishoiuteenustele, sealhulgas pereplaneerimisele, ning võitlust ebavõrdsuse ja diskrimineerimise, **lapstööjõu** kasutamise (eriti põllumajandussektoris) ja sunniviisilise töö vastu. Samuti tuleb selleks üle minna mitteametlikult majanduselt ametlikule majandusele. Tõhus **sotsiaaldialoog** avaliku sektori asutuste, töötajate ja tööandjate organisatsioonidega parandab nii sotsiaalset kui ka ettevõtluskliimat.

ELil ja Aafrikal on ka ühine huvi edendada investeringuid sellistes valdkondades nagu põhilised **tervishoiuteenused**, puhas vesi ja eluase ning arendada infrastruktuuri ja suutlikkust tulla toime haiguspuhangutega.

5. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et edendada kiiresti õppimist, teadmisi ja oskusi, teadusuuringute ja uuendustegevuse võimekust, eelkõige naiste ja noorte seas, kaitsta ja parandada sotsiaalseid õigusi ning kaotada lapstööjõu kasutamine¹¹.

Tehakse ettepanek, et EL laiendaks ELi ja Aafrika akadeemilist ja teaduskoostööd, sealhulgas tehnilise ja kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas, ning tõhustaks oskuste arendamist (ka koostöös ELi ettevõtetega), et luua teadmistepõhine ühiskond ja majandus. EL peaks hõlbustama üliõpilaste, õpetajate, koolitajate ja teadlaste liikuvust. Samuti peaks EL toetama suutlikkuse suurendamist Aafrikas; pakkuma kvaliteetset õpetajakoolitust; arendama teadus- ja innovatsioonisutlikkust; kasutama hariduse, teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni koostoimet õppimise parandamiseks. Lisaks peaks EL püüdma alustada tööalast dialoogi Aafrika riikidega, et kaitsta sotsiaalseid õigusi ja eelkõige kaotada lapstööjõu kasutamine. EL teeb ettepaneku suurendada oma toetust tervishoiusüsteemide tugevdamisele.

¹¹Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 1 (vaesuse puudumine), nr 3 (hea tervis ja heaolu), nr 4 (kvaliteetne haridus), nr 5 (sooline võrdsuslikkus), nr 8 (inimväärne töö ja majanduskasv) ja nr 10 (ebavõrdsuse vähendamine).

IV. Partnerid rahu, julgeoleku, juhtimise ja vastupanuvõime valdkonnas

Pikaajalise rahu ja julgeoleku tagamine Aafrikas on nii Aafrika kui ka ELi huvides. Kestliku arengu peamised tingimused on rahu ja julgeolek.

Kuigi eesmärk on saavutada rahu ja julgeolek kogu Aafrikas, tuleks esmajärjekorras teha jõupingutusi piirkondades, kus pinged on kõige suuremad. Peamine vastutus oma julgeoleku eest lasub Aafrika riikidel ning piirkondlikel ja mandri organisatsioonidel, kelle ülesanne on oma julgeolek esmalt ise tagada. Kuid EL on koos rahvusvahelise üldsusega valmis oma toetust Aafrikale märkimisväärselt suurendama. Pikaajaliste konfliktide ja ebakindlusega tegelemiseks peaks vastupanuvõime olema Aafrika ja ELi jõupingutustes kesksel kohal.

Ebastabiilsuse põhjuseks Aafrikas ei ole ammu enam riikidevahelised konfliktid, vaid riikide piiratud kontroll oma territooriumide ja merealade üle, sotsiaalse sidususe puudumine, kodumaine äärmuslus, kogukondadevahelised konfliktid, relvastatud rühmituste levik, terrorism ja piiriülene kuritegevus, sealhulgas küberkuritegevus. Veel põhjustavad ebastabiilsust kliimamuutused, suurenenud konkurents loodusvarade pärast, keskkonnaprobleemid, põhiliste sotsiaalteenuste puudumine, pandeemiad ja muud terviseohud.

Valitsused seisavad silmitsi väljakutsega täita üha suurema arvu noorte poliitilisi ja majanduslikke ootusi, sealhulgas inimõiguste valdkonnas, mille unarusse jätmine suurendab varjatud kogukondlikke pingeid.

a. Rahu ja julgeolek

ELi ja Aafrika vahelise rahu- ja julgeolekupartnerlusega on saavutatud palju häid tulemusi ja neid on käsitletud Aafrika Liidu ja Euroopa Liidu vastastikuse mõistmise memorandumis rahu, julgeoleku ja valitsemistava küsimustes. Ülesannete keerukust ja teatavates piirkondades olukorra halvenemist arvestades tuleb meil oma koostööd siiski märkimisväärselt hoogustada. See hõlmab ka koostööd rahvusvaheliste partneritega, eelkõige ÜROga. Selles kontekstis on oluline Aafrika Liidu algatus „Relvade vaigistamine“.

ELi vahendid ja Aafrika suutlikkus peaksid olema veelgi rohkem kooskõlas. On selge, et meie koostöö tuleb läbi vaadata ja seda strateegilisemalt ja asjakohasemalt veelgi tugevdada, tuginedes vastastikustele kohustustele, vastutusele ja isevastutusele. Vaatamata Aafrika Liidu rahufondi valdkonnas tehtud edusammudele tuleb tegeleda Aafrika juhitud rahutagamisalगतuste rahastamisega, sealhulgas ÜRO kaudu. EL ja Aafrika peavad samuti kohandama oma koostööviise haavatavates piirkondades, et saavutada mõju kohalike omavalitsuste tasandil.

ELi praeguses integreeritud lähenemisviisis kasutatakse mitmesuguseid vahendeid, sealhulgas poliitilist diplomaatiat kõige kõrgemal tasandil, korrapäraseid konsultatsioone, konfliktide ärahoidmise ja lahendamise vahendamist, piiravaid meetmeid ning koostööd võitluses terrorismi, organiseeritud kuritegevuse ja inimkaubanduse vastu, aga ka meresõidu turvalisuse valdkonnas. Aafrika rahutagamisrahastu¹² kaudu toetab EL Aafrika juhitud rahuoperatsioone ning Aafrika rahu ja julgeoleku struktuuri (APSA). Operatiivtasandil annavad ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonid ning ELi liikmesriikide muud

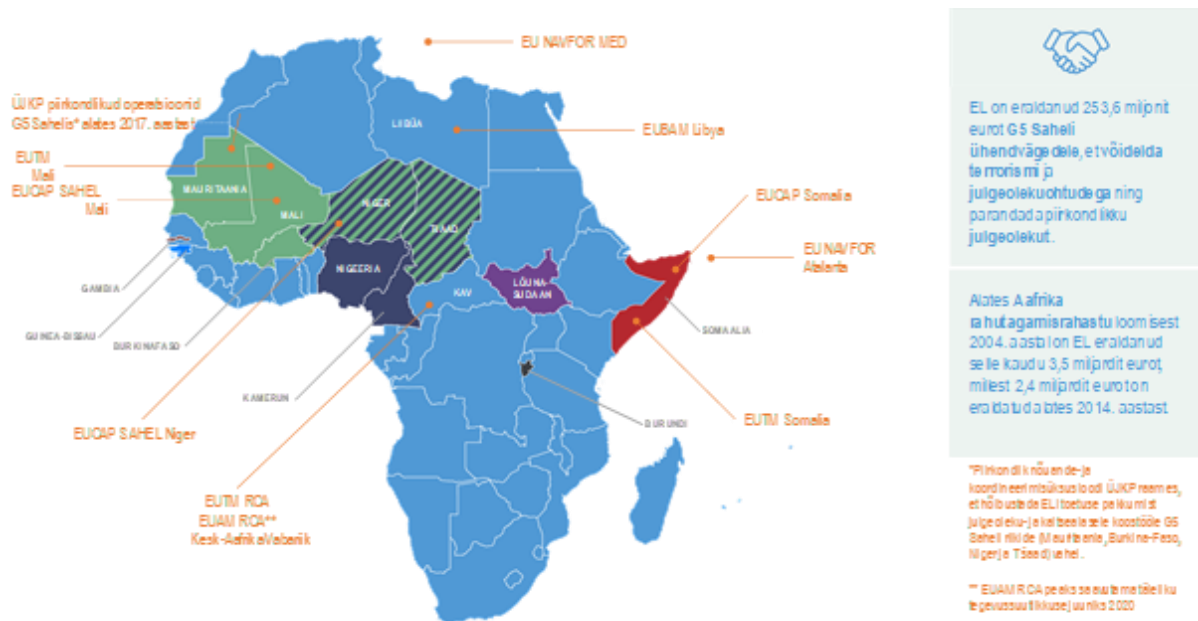
¹²Mille jaoks on EL alates 2004. aastast eraldanud 3,5 miljardit eurot

julgeoleku- ja kaitsemissioonid konkreetse panuse Saheli, Aafrika Sarve, Guinea lahe, Tšaadi järve vesikonna ja Kesk-Aafrika Vabariigi rahusse ja julgeolekusse.

6. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et kohendada ja süvendada ELi toetust Aafrika rahupüüdlustele struktureerituma ja strateegilisema koostöö kaudu, keskendudes eelkõige piirkondadele, kus pinged ja haavatavus on kõige suurem¹³.

Meie eesmärkide saavutamiseks keskendutakse tippkohtumistel ja kõrgetasemelises diplomaatias eelkõige strateegiate ja konkreetsete meetmete väljatöötamisele, et aidata lahendada kriise näiteks Liibüas, Sahelis, Ida-Aafrika järvede piirkonnas või Aafrika Sarve piirkonnas. EL teeb ettepaneku toetada oma Aafrika partnerite jõupingutusi, et leida lahendused laialdastele probleemidele ja suurendada nende üldist vastupanuvõimet. Samuti teeb EL ettepaneku toetada Aafrika kaitse- ja julgeolekualast suutlikkust, kasutades kavandatavat Euroopa rahutagamisrahastut, ÜJKP missioone ning julgeoleku- ja kaitsealaseid vahendeid, et paremini lahendada probleeme, millega Aafrika julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas kohapeal kokku puututakse. Lisaks soovib EL tugevdada oma käimasolevaid jõupingutusi, et tagada inimõiguste austamine, tsiviilisikute kaitse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimine. Meetmeid võetakse tihedas koostöös ELi liikmesriikide, Aafrika Liidu, Aafrika piirkondlike organisatsioonide, ÜRO ja teiste peamiste partneritega, sealhulgas Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO kolmepoolse koostöö kaudu. Erilist tähelepanu pööratakse ka naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava ning noorte, rahu ja julgeoleku tegevuskava rakendamisele.

EL peaks kohandama ja süvendama oma toetust Aafrika rahupüüdlustele, pöörates erilist tähelepanu integreeritud lähenemisviisile konfliktidele ja kriisidele, ning tegutsema konfliktitsükli kõigis etappides, investeerima radikaliseerumise vastasesse võitlusse, konfliktide lahendamisse ja stabiliseerimisse, samuti parematesse seostesse humanitaartegevuse, arengualaste sekkumiste ning rahu- ja julgeolekualaste jõupingutuste vahel.

¹³Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärgiga nr 16 (rahu, õigus ja tugevad institutsioonid).

b. Juhtimine, demokraatia, inimõigused ja õigusriik

Julgeolek ja areng saavad olla pikas perspektiivis kestlikud ainult siis, kui need põhinevad inimõiguste täielikul austamisel ilma igasuguse diskrimineerimiseta,¹⁴ demokraatlikel põhimõtetel, soolisel võrdõiguslikkusel ja õigusriigil. Tunnistades, et kõik inimõigused on universaalsed, jagamatud, vastastikku sõltuvad ja omavahel seotud, on EL ja Aafrika riigid pühendunud kõigi inimõiguste ja põhivabaduste edendamisele ja kaitsmisele kogu maailmas.

Hea valitsemistava, tõhus ja kaasav majandus-, sotsiaal-, haridus- ja tervishoiupoliitika, võrdne juurdepääs põhilistele sotsiaalteenustele, võrdne juurdepääs ressurssidele ja nende õiglane ümberjagamine, võrdne juurdepääs õigusemõistmisele ning avatud ja kaasav ühiskond edendavad rahu ja stabiilsust ning toimivad töökohtade loomise ja majanduskasvu mootorina, meelitades ligi investeringuid. Erilist tähelepanu väärivad laste õiguste tagamine ja kaitse.

7. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et lõimida hea valitsemistava, demokraatia, inimõigused, õigusriigi põhimõte ja sooline võrdõiguslikkus meie tegevusse ja koostöösse¹⁵.

Universaalsete inimõiguste – ükskõik kas tegemist on poliitiliste, kodaniku-, majanduslike, sotsiaalsete või kultuuriliste õigustega – austamine jääb oluliseks tunnusjooneks meie partnerluses kõigi asjaomaste osalejatega ja selliste oluliste algatuste toetamisel nagu Aafrika valitsemissüsteemi struktuur. Aafrika riikidega peetavas inimõigustealases poliitilises dialoogis kasutatakse strateegilisemat ja struktureeritumat lähenemisviisi. See toetab korrapäraseid konsultatsioone Aafrika piirkondlike organisatsioonidega ning Aafrika Liidu ja ELi vahelist hästi toimivat inimõigustealast dialoogi.

EL püüab jätkuvalt toetada usaldusväärseid, kaasavaid ja läbipaistvaid valimis- ja demokraatlikke protsesse, sealhulgas Aafrika Liidu ja ELi vahelise tõhusama koordineerimise kaudu valimisvaatluste ja nende järelmeetmete osas. EL tugevdab ka koostööd demokraatliku valitsemistava ja õigusriigi valdkonnas mõlemas maailmajaos, sealhulgas avaliku sektori institutsioonide vastutuse ja läbipaistvuse, sõltumatu ja erapooletu kohtusüsteemi, aga ka korruptsiooni, rahvusvaheliste kuritegude ja inimkaubanduse tõkestamise valdkonnas.

EL peaks toetama konkreetseid algatusi kodanikuühiskonna organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate tugevdamiseks, tegema lõpu karistamatusele, tagama ohvritele õiguskaitse ja soodustama leppimist. Töötatakse välja algatused naiste ja noorte (sealhulgas laste) jaoks ja koos nendega, et toetada nende majandusliku mõjuvõimu suurendamist, tagada nende aktiivne osalemine ühiskondliku ja poliitilise elu otsustusprotsessides, edendada seksuaal- ja reproduktiivtervist ning seonduvaid õigusi ning tõkestada ja kõrvaldada naiste- ja tütarlastevastase vägivalda kõik vormid, sealhulgas konfliktidega seotud seksuaalne ja sooline vägivald.

c. Vastupanuvõime

¹⁴Sealhulgas soo, rassi, etnilise või sotsiaalse päritolu, usu või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, puude, vanuse, seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel.

¹⁵Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 10 (ebavõrdsuse vähendamine), nr 15 (sooline võrdõiguslikkus) ja nr 16 (rahu, õigus ja tugevad institutsioonid).

Vastupanuvõime, rahu, julgeolek ja hea valitsemistava on omavahel tihedalt seotud. Seetõttu peaks EL tegema koostööd Aafrika sidusrühmadega, et suurendada vastupanuvõimet, võttes arvesse kõiki konfliktide algpõhjustest ning kriiside mõjust tulenevaid probleeme. Selleks süvendatakse ELi toetust Aafrika rahupüüdlustele integreeritud lähenemisviisi kaudu, mis hõlmab tegutsemist konfliktide ja kriiside kõigis etappides. See nõuab jõupingutusi olukorra ennetamiseks, lahendamiseks ja stabiliseerimiseks sihipäraste humanitaar-, arengu-, rahu- ja julgeolekumeetmete abil vastavalt nende pakutavale lisaväärtusele ja erinevatele antud volitustele.

8. kavandatud meede – tagada vastupanuvõime, ühendades humanitaar-, arengu-, rahu- ja julgeolekumeetmed konfliktide ja kriiside kõigis etappides.

V. Partnerid rände ja liikuvuse valdkonnas

Demograafilised muutused, püüdlused majanduslike võimaluste ja poliitilise stabiilsuse poole, kriisist ja konfliktist väljumine, kohanemine kliimamuutustega ja keskkonnaseisundi halvenemine tähendavad seda, et **rände ja sundrände** ulatus tekitab mõlemas maailmajaos jätkuvalt nii **probleeme kui ka võimalusi**.

Hästi hallatud rändel ja liikuvusel võib olla positiivne mõju nii päritolu-, transiidi- kui ka sihtriikidele. Aafrika rände- ja liikuvusvood on suures osas Aafrika-sisesed ning nii piirkondlikul kui ka mandri tasandil on kehtestatud vaba liikumise kord. Mõned Aafrika Liidu liikmesriigid võtavad vastu palju rändajaid, pagulasi ja sunniviisiliselt ümberasustatud isikuid ning seisavad seega silmitsi märkimisväärsede probleemide ja võimalustega. Ränne põhjustab ELi liikmesriikidele probleeme, kuid avab ka võimalusi.

Alates 2015. aastast on EL ja Aafrika riigid välja töötanud **ühise lähenemisviisi** rände ja liikuvuse haldamiseks¹⁶. Selle lähenemisviisi tulemusena on vähenenud ebaseaduslikult Euroopasse saabujate arv ning paranenud koostöö rändajate smugeldamise vastu võitlemisel, aga ka jätkusuutlikumate tavade väljatöötamine pagulasi vastuvõtvates Aafrika riikides.

Siiski on veel märkimisväärsed probleeme. Sahara-taguses Aafrikas elab üle veerandi maailma pagulastest. Ohtlikud teekonnad ja katsed ületada Vahemerde põhjustavad jätkuvalt inimohvreid ja ohutavad kuritegelikku äritegevust. Nende probleemide lahendamiseks vajavad Aafrika ja EL **tasakaalustatud, sidusat ja terviklikku lähenemisviisi rändele ja liikuvusele**. See peaks juhinduma **solidaarsuse, partnerluse ja jagatud vastutuse põhimõtetest** ning põhinema inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse austamisel. ELi ja Aafrika partnerite ühine eesmärk peaks olema kestlik ja tõhus rände haldamine.

Kõigi oma meetmete puhul pöörab EL jätkuvalt erilist tähelepanu oma põhiväärtuste austamisele, eelkõige haavatavate isikute, nagu naiste, laste, saatjata alaealiste ja puuetega inimeste erivajaduste austamisele.

Abivajavate isikute, näiteks pagulaste, riigisiseste põgenike ja muude haavatavate põgenike kaitse peaks jääma ühiseks prioriteediks. EL on jätkuvalt pühendunud Aafrika partnerite abistamisele pagulaskriisis ja pagulastele püsivate lahenduste leidmisele vastuvõtvates

¹⁶ See hõlmab Valletta ühist tegevuskava, Hartumi ja Rabati protsesse, ELi rändealast partnerlusraamistikku kahepoolseteks suheteks partnerriikidega, Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO kolmepoolset rände töörühma ning kohustust töötada välja kahe maailmajaio vaheline rände- ja liikuvusalase dialoogi ühine raamistik.

riikides. Samuti peaks EL jätkama jõupingutusi rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste ümberasustamiseks Euroopasse.

Ebaseadusliku rände tõkestamiseks ja selleks, et teha lõpp inimeste hukkumisele merel, tuleb jõulisemalt tegutseda. See hõlmab rändajate smugeldamise vastase võitluse tõhustamist, keskendudes eelkõige kuritegelike võrgustike rollile. Need jõupingutused peaksid käima käsikäes inimkaubanduse vastase võitlusega. Eriti oluline on suutlikkuse suurendamine rände tõhusaks haldamiseks, sealhulgas tõhusaks piirihalduseks, ning EL peaks jätkama Aafrika partnerite toetamist selles valdkonnas. Samuti tuleb võtta täiendavaid meetmeid ebaseadusliku rände ja sundrände algpõhjustega tegelemiseks, kasutades Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi kaudu antavat mitmekesist toetust.

Parandada tuleks tagasisaatmise ja tagasivõtmise alast koostööd ning tagasisaatmise tegelikku määra. EL ja Aafrika peaksid välja töötama tõhusamad ja kestlikumad mehhanismid, toetades sealhulgas vabatahtlikku tagasipöördumist ning tagasivõtulepingute tõhusat rakendamist ja sõlmimist. Tagasisaatmist tuleks toetada kestliku taasintegreerimisega päritoluriikidesse.

Samal ajal tuleks tõhustada koostööd seadusliku rände valdkonnas, mis võib tuua märkimisväärset kasu mõlemale poolele. Näiteks võib see luua töökohti, mis vastavad tööturu vajadustele mõlemas maailmajaos. Aafrika riikidega tehtavad projektid, mis käsitlevad seaduslikku ja korduvrännet ning tööjõu liikuvust, samuti jõupingutused rände arengueeliste suurendamiseks, sealhulgas rahasaadetiste hõlbustamise kaudu, võiksid märkimisväärselt kaasa aidata seaduslikule ja turvalisele rändele ja liikuvusele.

9. kavandatud meede – partnerlus Aafrikaga, et tagada tasakaalustatud, sidus ja terviklik lähenemisviis liikuvusele ja rändele ¹⁷.
--

Selleks kaasatakse ränne ja liikuvus tasakaalustatud viisil meie üldisesse partnerlusse igal tasandil. Jätkame kogu rändeteed hõlmava lähenemisviisi kohaldamist, tehes koostööd päritolu-, transiidi- ja sihtriikidega. Suuri jõupingutusi tehakse ka selleks, et parandada rände haldamist, partnerriikide suutlikkust oma piire paremini hallata, tugevdada suutlikkust ja tõenditel põhinevat koostööd.

Maailmajao tasandil teeb EL ettepaneku töötada välja kahe maailmajao vahelise rände- ja liikuvusalase dialoogi ühine raamistik ning tõhustada kolmepoolset koostööd Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO vahel, võttes arvesse rände tööühma häid kogemusi. Piirkondlikul tasandil teeb EL ettepaneku edendada Valletta ühise tegevuskava ning Hartumi ja Rabati protsesside rakendamist koostöös Aafrika Liidu, ÜRO ja ELi liikmesriikide ning piirkondlike organisatsioonidega.

Kahepoolisel tasandil peaks EL oma üldiste suhete raames Aafrika riikidega edasi arendama kohandatud dialooge ja partnerlusi. Oluline on tagada olemasolevate ja tulevaste koostööraamistike vastastikune täiendavus ja lisaväärtus.

VI. Kokkuvõte: koostöö partnerluse rakendamiseks

Eespool nimetatud eesmärkide saavutamiseks ja uue partnerluse tõhusaks rakendamiseks peavad EL ja Aafrika leidma võimalusi tihedamaks koostööks.

¹⁷Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega nr 1 (vaesuse puudumine) ja nr 10 (ebavõrdsuse vähendamine).

a. Üleilmsel tasandil: tugevdada reeglitel põhinevat mitmepoolsust

Aafrika Liidu ja ELi eesmärk on tugevdada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ja mitmepoolset süsteemi, mille keskmes on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon¹⁸. Oleme veendunud, et ükski riik ega riikide rühm ei suuda üleilmseid probleeme üksi lahendada. Üleilmne koostöö ja piirkondlik integratsioon on rahvusvahelise stabiilsuse ja majanduskasvu parimad tagatised. Seepärast on meie ühistes huvides teha koostööd mitmepoolsuse ja ühiste küsimuste valdkonnas (nt kliimameetmed, digiüleminek jne), sest ainult üheskoos suudame nendega edukalt toime tulla. Aafrikal ja Euroopal kokku on ÜROs kõige rohkem hääli. Jõudude ühendamise tulemusena oleme saavutanud sellised olulised rahvusvahelised kokkulepped nagu kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, kestliku arengu eesmärgid ja Pariisi kliimakokkulepe, ning võtnud kohustuse neid rakendada. Seda lähenemisviisi peaksid järgima ka ÜRO spetsialiseeritud asutused. Aafrika ja EL peaksid kasutama kõiki võimalusi, et jätkata tõhusat tegevust kõigis ÜRO kolme samba alla kuuluvates ühist huvi pakkuvates strateegilistes valdkondades, ning tagama koostöö ja vajaduse korral seisukohtade ühtlustamise. Samuti peaksime tegema koostööd ja oma tegevust kooskõlastama kõigil muudel mitmepoolsetel foorumitel, nagu G20 ja Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO).

Kõik ELi ja Aafrika Liidu liikmed peavad ühiselt tegutsema, et toetada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ja mitmepoolset süsteemi. Üha konkurentsitihedamas maailmas, kus ideed liiguvad vabalt ja väärtused satuvad ohtu, tuleb erilist tähelepanu pöörata avalikule diplomaatialle, et toetada mitmepoolsust mõlemas maailmajaos ja kogu maailmas. Selleks tuleb kaasata noori, teadlasi ja muid sidusrühmi, kes kujundavad tulevast maailmakorda.

10. kavandatav meede – partnerlus Aafrikaga, et tugevdada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ja mitmepoolset süsteemi, mille keskmes on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon¹⁹.

Mitmepoolses süsteemis tehtavat koostööd käsitlevates korrapärastes poliitilistes dialoogides, mida peetakse Aafrika partneritega nii kahepoolset kui ka ÜRO kontekstis, tuleks tegeleda kõigi küsimustega alates uutest üleilmsetest probleemidest kuni koostööni ÜRO Julgeolekunõukoguga seotud küsimustes. EL peaks püüdlema struktureerituma kolmepoolse (Aafrika Liit, EL ja ÜRO) koostöö poole ühist huvi pakkuvates valdkondades. Samuti peaks EL toetama vajalikke reforme ja olemasolevate mitmepoolsete institutsioonide ajakohastamist, et tagada nende eesmärgipärasus. Selleks et toetada jõupingutusi Aafrikale suurema hääle andmiseks ÜROs, rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides ja muudes mitmepoolsetes organisatsioonides, toetab EL Aafrika Liidu taotlust lisaõigustega vaatlaja staatuse saamiseks WTOs.

b. Kahepoolsel tasandil: koostöö tihendamine Aafrikaga

Aafrika Liidu ja ELi riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumistel ning ministrite kohtumistel antakse poliitilisi suuniseid ELi ja Aafrika koostööks. On oluline, et käesolev strateegia ning ELi ja Aafrika riikide vahelised õiguslikult siduvad lepingud oleksid kooskõlas nii ELi ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma vahelise uue partnerluslepingu Sahara-tagust Aafrikat käsitleva protokolliga kui ka ELi ja Põhja-Aafrika

¹⁸ Nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingus, Aafrika Liidu tegevuskavas aastani 2063, ELi üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias ning Euroopa arengukonsensus.

¹⁹ Kavandatud meede on kooskõlas kestliku arengu eesmärgiga nr 17 (partnerlus).

riikide vaheliste assotsieerimislepingutega. Selline kooskõla tagatakse, kasutades olemasolevaid juhtimisstruktuure, nagu tippkohtumised, ministrite kohtumised, ELi komisjoni ja Aafrika Liidu komisjoni kohtumised ning poliitilised/rahu- ja julgeolekukomiteed. Samuti tuleks alustada dialooge peamiste osalejatega, nagu noored, naised, ärijuhid, kodanikuühiskonna organisatsioonid, akadeemilised ringkonnad ja mõttekojad²⁰. EL peaks olema valmis toetama Aafrika Liidu algatatud institutsioonilist reformiprotsessi. Samuti peaks EL jätkama koostööd diasporaaga, et edendada erinevaid viise, kuidas nad saavad anda oma panuse.

Lisaks ametlikele dialoogidele peaksid EL ja Aafrika otsima võimalusi inimestevaheliste kontaktide tihendamiseks. Seda on võimalik saavutada näiteks vahetusprogrammide, ühiste teadusuuringute või koostööalgatuste kaudu, mis hõlmavad teadus- ja kultuuriasutusi, erasektorit, ettevõtteid, ameteid ja avalikke teenuseid osutavaid ettevõtteid, parlamente, kohalikke omavalitsusi ning linnu ja piirkondi. EL teeb ettepaneku teha koostööd oma Aafrika partneritega, et tegeleda ebakindlusega, suurendada vastupanuvõimet ja kasutada tema käsutuses olevaid vahendeid sidusal viisil. Fondid peaksid toetama poliitilist ja valdkonnapoliitilist dialoogi eriteadmiste kiire kasutuselevõtu ja eri sidusrühmadele kättesaadavate teadmiste platvormide loomise kaudu. Aafrika–Euroopa kestliku investeerimise ja töökohtade loomise alliansi raames loodud valdkondlike töörühmadega saadud häid kogemusi tuleks jätkata ja võimaluse korral korrata. Julgustada tuleks parimate tavade ja eksperdiadmiste vahetamist.

c. ELi poolel: koostöö ja ressursside mobiliseerimine

EL on jätkuvalt Aafrika suurim partner investeringute, kaubanduse ja arengu valdkonnas. Selle tagamiseks, et ELi märkimisväärne koostöö Aafrikaga annaks oodatud tulemusi, peaks EL tõhustama strateegilist ja operatiivset **koordineerimist ning ühismeetmeid peakorteri ja partnerriigi tasandil ELi liikmesriikide ja muude osalejatega**, nagu erasektor, arenguabi rahastamise asutused, pangad, arenguabi rakendusasutused, ekspordikrediitiasutused, kohalikud ametiasutused, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja kultuuri-, haridus- ja teadusasutused. Väga oluline on rahvusvaheliste finantsasutuste raames ELi ja selle liikmesriikide tehtava töö ja panuse parem kasutamine ja koordineerimine. Käimasolevate meetmetega, näiteks ühise kavandamise ja rakendamise kaudu toimiva parema koostöö lähenemisviisiga juba toetatakse sidusat ja koordineeritud Euroopa strateegilist lähenemisviisi riigi tasandil.

ELi ja Aafrika partnerluse strateegiline tähtsus peab väljenduma ka selle toetuseks **eraldatud vahendites**. Komisjon tegi ettepaneku, et alates 2021. aastast kataks uus naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahend rohkem kui 60 % tema käsutuses olevatest vahenditest Sahara-taguse Aafrika ja ELi naaberriikide jaoks.

Vastavalt põhimõttele „kõigepealt poliitika“ peaks EL kasutama oma vahendeid täielikus **kooskõlas ELi välispoliitika eesmärkide, standardite ja normidega ning kooskõlas oma sisepoliitikaga**.

Kooskõlas Addis Abeba tegevuskavaga peaks EL suurendama koostööd oma liikmesriikide ja institutsioonidega, sealhulgas Euroopa arengu rahastamise asutustega, et kaasata erasektori

²⁰ Valdkondlikud poliitilised dialoogid Aafrika–Euroopa alliansi raames (digimajanduse, transpordi, maapiirkondade/põllumajanduse ja säästvasse energiasse investeerimise teemadel) on mudel, mida tuleb süvendada ja laiendada. Näiteks dialoogid rohemajandusele ülemineku kohta.

rahalisi vahendeid. Rahvusvaheliste investorite ligimeelitamiseks peaks EL jätkama innovatsioonialaste jõupingutuste juhtimist, et luua kestlikku majanduskasvu toetav finantssüsteem. Seda tehes tugineb EL sellistele algatustele nagu **välisinvesteeringute kava, Aafrika–Euroopa kestliku investeermise ja töökohtade loomise allianss** ning **kestlike finantsteenuste rahvusvaheline platvorm**.

Aafrika ja ELi partnerluse edukust mõõdetakse käesolevas dokumendis välja töötatud meetmete konkreetsete tulemuste, aga ka partnerlusega mõlema maailmajao kodanike jaoks saavutatud tulemuste põhjal.

Kokkuvõtteks tehakse ettepanek, et EL sõlmiks Aafrikaga partnerlussidemed järgmise 10 meetme valdkonnas:

- 1. kasutada võimalikult suures ulatuses ära rohemajandusele üleminekust saadavaid eeliseid ja minimeerida keskkonda ähvardavaid ohte kooskõlas Pariisi kokkuleppega;*
- 2. hoogustada kogu maailmajaos digiüleminekut;*
- 3. suurendada oluliselt keskkonnavalaselt, sotsiaalselt ja rahaliselt kestlikke investeeringuid, mis on kliimamuutuste mõju suhtes vastupanuvõimelised; edendada investeerimisvõimalusi, laiendades uuenduslike rahastamismehhanismide kasutamist, ning hoogustada piirkondlikku ja ülemandrilist majandusintegratsiooni, eelkõige Aafrika mandri vabakaubanduslepingu kaudu;*
- 4. meelitada ligi investoreid, toetades Aafrika riike sellise poliitika ja selliste regulatiivsete reformide kehtestamisel, mis parandaksid ettevõtluskeskkonda ja investeerimiskliimat ning ettevõtjate võrdseid võimalusi;*
- 5. edendada kiiresti õppimist, teadmisi ja oskusi, teadusuuringute ja uuendustegevuse võimekust, eelkõige naiste ja noorte seas, kaitsta ja parandada sotsiaalseid õigusi ning kaotada lapstööjõu kasutamine;*
- 6. kohandada ja süvendada ELi toetust Aafrika rahupüüdlustele struktureerituma ja strateegilisema koostöö kaudu, keskendudes eelkõige kõige haavatavamatele piirkondadele;*
- 7. lõimida hea valitsemistava, demokraatia, inimõigused, õigusriigi põhimõte ja sooline võrdõiguslikkus meie tegevusse ja koostöösse;*
- 8. tagada vastupanuvõime, ühendades humanitaar-, arengu-, rahu- ja julgeolekumeetmed konfliktide ja kriiside kõigis etappides;*
- 9. tagada tasakaalustatud, sidus ja terviklik partnerlus liikuvuse ja rände valdkonnas;*
- 10. tugevdada reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ja mitmepoolset süsteemi, mille keskmes on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon.*